

Stosownie do treści art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w postępowaniu dotyczącym zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej, powinna być również badana faktyczna możliwość obciążania tym zwrotem zobowiązanego, a co za tym idzie także określenia terminu lub terminów takiego zwrotu, biorąc pod uwagę możliwość odroczenia terminu ich płatności albo rozłożenia na raty. Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 31 sierpnia 2022 r. sygn. II SA/Go 242/22.

Odnoszą się do okoliczności sprawy sąd wskazał, że decyzja organu I instancji nie zawierała rozstrzygnięcia o zwrocie oraz terminie wykonania tego obowiązku. Z tych też powodów decyzje obu organów w obecnym kształcie nie mogły zostać utrzymane w obrocie prawnym

Sąd zwrócił również uwagę, że w zaskarżonych decyzjach brak było rozważenia przesłanek, o których mowa w cyt. art. 104 ust. 4 ustawy. Przed wydaniem decyzji w przedmiocie zwrotu, właściwy organ powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w zakresie ustalenia, czy nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek wskazujący na zasadność odstąpienia od żądania takiego zwrotu. Organ obowiązany jest zatem ustalić, czy żądanie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy.

W tym celu, organ powinien dokonać analizy sytuacji rodzinnej i majątkowej osoby zobowiązanej do zwrotu świadczenia oraz przy braku wniosku pracownika socjalnego, pouczyć ją o prawie złożenia wniosku o odstąpienie przez organ od żądania zwrotu nienależnego świadczenia, o umorzenie kwoty nienależnie pobranych świadczeń, w całości i w części, o odroczenie terminu płatności albo o rozłożenie należności na raty. Przy ocenie tych wniosków należy mieć przy tym na uwadze, iż pomoc społeczna jest instytucją polityki państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Wyrok jest nieprawomocny.

Źródło: [CBOSA](#)